

אוניברסיטת בן גוריון
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

אפריקה ואקטיביזם

2021-2022

סמסטר ב

יום ג' 16-18

מרצה: ד"ר נועה לוי noa2@post.bgu.ac.il

עוזרת הוראה: כרמית וולברג carmitw@post.bgu.ac.il

לקורס "אפריקה ואקטיביזם" שתי מטרות מרכזיות. המטרה הראשונה היא לחשוף את הסטודנטיות/ים המשתתפות/ים בקורס למגוון של נושאים וסוגיות הקשורות לפיתוח והתנדבות קהילתית באפריקה בישראל. נבחן גישות שונות של פיתוח קהילתי, ואת האתגרים והדילמות שעלו בעבר ובהווה, תוך כדי הניסיונות ליישם אותן בשטח. המטרה השנייה היא לקדם פעילות ישירה של הסטודנטיות/ים בארגונים מקומיים בנגב. דרך עבודת ההתנדבות, סטודנטים/יות ירכשו ניסיון אישי בעבודה קהילתית. דיונים בשיעורים, ביקורים בארגונים שונים וסיורים יאפשרו לנו לקשור בין החלק התיאורטי והפרקטי של הקורס. במהלך הקורס יתקיימו שיעורים פרונטליים על פיתוח באפריקה ועל מעורבות של גורמים שונים בפיתוח קהילתי. כמו כן, יתקיימו הרצאות אורח, פאנלים, וסיורים אשר יאפשרו לנו לבחון את מגוון הפרקטיקות והגישות המיושמות בשטח.

בקורס "אפריקה ואקטיביזם" סטודנטיות/ים נדרשות/ים ליישם ולהפעיל את הידע שרכשו דרך מעורבות אישית בעשייה חברתית. הסטודנטיות/ים יחולקו לפרויקטים ומיזמים שונים בתוך האוניברסיטה ומחוץ לה. בסוף הקורס יידרשו הסטודנטיות/ים להציג את פועלן/ם בפני הכיתה ולהגיש דו"ח המסכם את פעילותן/ם בארגונים. כמו-כן יתקיים מבחן בסוף הקורס. על הסטודנטיות/ים המשתתפות/ים בקורס חלה חובת נוכחות בשיעורים ובסיורים, וחובת קריאת המאמרים המופיעים בסילבוס לקראת השיעורים הרלוונטיים. הציון הסופי בקורס יורכב מהשתתפות פעילה והערכת המרצה, הערכת פעילות הסטודנט/ית בארגון, הצגת הפרויקט בכיתה והעבודה המסכמת (50%), ומבחן (50%).

דרישות הקורס והרכב הציון:

1. נוכחות חובה - היעדרות מעל למכסה המותרת משמעה ציון נכשל בקורס.
2. מבחן מסכם - 50% מכלל הציון לקורס
3. פרויקטים - 50% מכלל הציון לקורס. מרכיבים של הציון:
 - הערכת פעילות הסטודנט/ית בארגון
 - הצגת הפרויקט בכיתה ע"י הקבוצה
 - דו"ח מסכם קבוצתי

מהלך הקורס ותוכן המפגשים – ייתכנו שינויים!!!:

שבוע 1 - 22.03.22: מבוא לקורס: הצגת התנדבויות ובחירת עדיפויות על-ידי הסטודנטים

שבוע 2 – 29.03.22: תיאוריות של פיתוח בינלאומי וקהילתי באפריקה

- רעות ברק וויקס, "מבוא: פיתוח בינלאומי באפריקה", מתוך י. נ. גז, ר. ברק וייס, מ. כגן. (עורכים) **פיתוח בינלאומי באפריקה: בין הלכה ומעשה**. חיפה: פרדס הוצאה לאור 2019.
- יונתן גז, "סיכום" מתוך י. נ. גז, ר. ברק וייס, מ. כגן. (עורכים) **פיתוח בינלאומי באפריקה: בין הלכה ומעשה**. חיפה: פרדס הוצאה לאור 2019.
- Dambisa Moyo, *Dead Aid: Why Aid Is Not Working and How There Is Another Way for Africa* Penguin Books, 2009. Chapter 1-2.

שבוע 3 – 05.04.22: תיאוריות של פיתוח בינלאומי וקהילתי באפריקה - המשך

- בנרג'י אבהיג'יט ודופלו אסתר. (2020). **כלכלה ענייה**, חיפה: פרדס. הקדמה, פרק 1, פרק 2

שבוע 4 - 12.04.21: להתנדב או לא להתנדב?

- Cole, Teju. "The white-savior industrial complex." *The Atlantic* 21, no. March (2012).
- <https://nowwhitesaviors.org/blog/> :
- <https://nowwhitesaviors.org/who-we-are/purpose/>
- <https://nowwhitesaviors.org/what-we-can-all-learn-from-stacey-dooleys-white-savior-row-her-refusal-to-do-better/>
- <https://nowwhitesaviors.org/the-ethics-of-volunteering-and-voluntourism/>
- <https://nowwhitesaviors.org/how-to-be-an-advocate-without-perpetuating-the-white-savior-complex/>

חופשת פסח - 17-23.4.22

שבוע 5 – 26.4.22: אירוע על סומלילנד, הפורום לתארים מתקדמים באפריקה (פרטים בהמשך)

שבוע 6 – 3.05.22: קולות מהשטח: יוזמות מקומיות בקהילות שונות באפריקה

פאנל של סטודנטים בתואר שני לימודי אפריקה – African Sustainable Communities

שבוע 7 – 10.05.22: משבר הפליטים בעולם ובישראל: סקירה כללית

- גליה צבר. "מעובדים זרים למהגרי עבודה. קווים כלליים לתיאור סוגיית הגירת עבודה בעולם ובישראל", מתוך: **לא באנו להישאר: מהגרי עבודה מאפריקה לישראל ובחזרה**. (אוניברסיטת תל אביב, 2008). עמודים 35-44.

עדות אישית של מבקש מקלט מאפריקה בישראל - פרטים בהמשך

שבוע 8 – 19.05.22: סיור בדרום תל אביב ביום חמישי – פרטים בהמשך

שבוע 9: - 24.05.22: סחר הוגן – חומר קריאה יינתן בהמשך

חופשת יום הסטודנט - 31.05.22

שבוע 10 – 07.06.22 : דילמות, אתגרים והפקת לקחים של סטודנטים מתנדבים באפריקה
פאנל של בוגרי המשלחות ותוכנית התמחות של מרכז אפריקה.

שבוע 11 – 14.06.22: עבודה על פרויקטים – אין שיעור

שבוע 12 - 21.06.22: הצגת פרויקטים

שבוע 13 – 28.06.22: הצגת פרויקטים

סמסטר מהנה ומעניין!